

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR RUIMTELIJKE ORDENING, OPENBARE WERKEN
EN VERVOER

VERGADERING VAN MAANDAG 10 JUNI 1996

Interpellatie van de heer Patrick Hostekint tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over slachthuizen in of aan de rand van woongebieden

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over problemen met de nieuwe Antwerpse pre-metrolijn

VOORZITTER : De heer Jaak Gabriels

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.04 uur.*

Interpellatie van de heer Patrick Hostekint tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over slachthuizen in of aan de rand van woongebieden

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Hostekint tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, en de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over slachthuizen in of aan de rand van woongebieden.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, als er één sector de jongste decennia een wildgroei heeft gekend, is het die wel van de vleesindustrie. Vooral sinds de jaren zeventig – met de Europese landbouw- en subsidiepolitiek – is het een sector geworden waar op een zeer gemakkelijke manier, zonder al te grote investeringen, veel geld te verdienen valt. Dat dit meestal is gebeurd op de rug van de verbruiker, bewijzen vandaag de hormonenschandalen en de vleesfraude, waarbij geen enkel middel – ook niet het meest criminele – wordt geschuwd om de enorme geldelijke belangen veilig te stellen.

De slachthuizen maken een geïntegreerd deel uit van deze vleesindustrie. Ze zijn op dezelfde explosieve en wilde manier gegroeid als de vleesindustrie zelf. Oorspronkelijk waren de meeste slachthuizen in Vlaanderen melkerijen, die waren gevestigd in woonzones of landbouwzones, vaak in de dorpskom of in het centrum van de gemeente.

In de jaren vijftig en zestig werden ze omgevormd tot slachthuizen. Zolang er een directe band bestond met de landbouw uit de omgeving, deden zich geen problemen van verenigbaarheid voor met de bestemming woonzone

of landbouwzone. Onder druk van de reglementering en de voorwaarden die werden opgelegd door de EG, ontstond er een schaalvergroting.

Uit die schaalvergroting heeft de sector – en in feite ook de overheid – nooit de passende conclusie getrokken, namelijk dat slachthuizen niet thuishoren in een woonzone of een landbouwzone, want de activiteiten die worden uitgeoefend zijn duidelijk van industriële aard. Men heeft die conclusie nooit getrokken. De directe winsten zouden nu eenmaal kleiner zijn geweest, had men op lange termijn geïnvesteerd in zones die voor deze industriële activiteiten waren bestemd.

Het jammerlijke is dat men voortdurend de tewerkstelling als alibi heeft gebruikt om niet te moeten investeren op lange termijn. Deze kortzichtige manier van redeneren is gedurende al die jaren een constante geweest in het denken en het handelen van de vleessector in het algemeen in Vlaanderen.

Vandaag wordt men geconfronteerd met de gekende feiten : de meeste slachthuizen in Vlaanderen zijn ingeplant aan de rand van of middenin woongebieden. De gevolgen van deze inplanting voor de omwonenden zijn vaak ondraaglijk.

De hinder situeert zich op verschillende vlakken. Er is ten eerste de lawaaihinder : laden en lossen begint zeer vroeg in de morgen, meestal om 4 uur en zelfs vroeger. Er is ten tweede de verkeersoverlast : het druk en zwaar verkeer raast door de woonwijk of de dorpskom. Er is ten derde ook geurhinder : vooral tijdens de zomer is de geurhinder ondraaglijk, omdat meestal de voorzorgen niet worden genomen die zich opdringen. Ten vierde is er de vervuiling van het afvalwater. Bij het slachtproces komt zeer veel afvalwater vrij dat zwaar biologisch is verontreinigd.

Deze hinder heeft meestal tot gevolg dat het sociale weefsel in de woonkern of in de dorpskern in grote mate is aangetast en de waarde van de huizen fel gedaald. Dit is een drama voor gezinnen die hun hele leven hebben gespaard voor een eigen woning. Het is echter een geschenk

Hostekint

voor de eigenaars van het slachthuis die deze woningen voor een prikje kunnen opkopen, voor uitbreiding van het slachthuis.

Niet alleen voor de omwonenden, maar ook voor de slachthuizen zelf heeft de ligging in of vlakbij een woongebied zware gevolgen. Ten eerste zegt de wet op de ruimtelijke ordening dat zonevreemde bedrijven – bijvoorbeeld slachthuizen – in een woongebied niet mogen uitbreiden. Ten tweede is er de Vlare II-wetgeving. Veel slachthuizen hebben nog een oude ARAB-vergunning. De nieuwe wetgeving is echter veel strenger. Vlare stelt zeer duidelijk dat klasse 1 slachthuizen ten eerste verboden zijn in woongebieden, waterwinningsgebieden, recreatiegebieden en beschermingszones type 1, 2 en 3, en ten tweede verboden zijn op minder dan honderd meter afstand van woongebied of recreatiegebied. Met andere woorden, voor zover dit nog moet worden benadrukt, slachthuizen horen niet thuis in woongebieden.

Toch proberen de bedrijven te ontsnappen aan de strenge wetgeving. Sommige slachthuizen werken gewoon verder zonder milieuvergunning, eventueel breidt men ook uit zonder bouwvergunning. Andere slachthuizen proberen de situatie via een gemeentelijk plan van aanleg op te lossen of te regulariseren. De gemeente dient een BPA in waarin de zone rond het slachthuis wordt ingekleurd als bedrijfzone. Een derde middel is het gewestplan zelf wijzigen.

Intussen blijven in Vlaanderen heel wat dossiers aanslepen en vechten sommige buurtbewoners al jaren een procedureslag uit. Ik kan het concrete voorbeeld geven van de gemeente Ruiselede – een kleine landelijke gemeente in West-Vlaanderen. Dit voorbeeld is kenschetsend voor de rest van Vlaanderen. Het slachthuis ligt op een paar honderd meter van de kerk, midden in het centrum van de gemeente. Het bedrijf werd in 1950 opgericht en kreeg toen een vergunning voor dertig jaar. Het slachthuis groeide snel en breidde voortdurend uit. In 1979 werd bij het opstellen van het gewestplan Roeselare-Tielt een klein stukje van het dorp Ruiselede ingekleurd als industriezone. De uitbreidingen van het slachthuis liggen in woon- en agrarisch gebied.

In 1989 kreeg het slachthuis, na protest van het buurtcomité vzw Beter Bruggestraat, van de Bestendige Deputatie slechts een vergunning voor twee jaar – en ik citeer : om het bedrijf toe te laten een andere vestigingsplaats te vinden. Het slachthuis ging in beroep, maar ook de toenmalige minister van Leefmilieu bevestigde de uitspraak. Vergunningen werden afgegeven door de Bestendige Deputatie om daarna telkens te worden geweigerd door de minister en de Raad van State. Uiteindelijk blijft alles bij het oude. Het slachthuis werkt intussen gewoon verder.

Het bedrijf beschikt nog over een milieuvergunning tot augustus 1997, toegekend op grond van een door de minister goedgekeurd BPA, waarbij zes hectare woon-, agrarisch- en landschappelijk waardevol gebied worden omgezet in een zone voor milieubelastende industrie. De Raad van State heeft het BPA echter vernietigd op 23 november 1995.

Ruiselede is geen alleenstaand geval. Ook de bewoners van de gemeenten Bavegem, Kalmthout, Lint, Sijsele en Zedelgem hebben te kampen met ondraaglijke hinder veroorzaakt door slachthuizen in een woonzone.

Tegen deze achtergrond heb ik vier vragen voor de ministers Baldewijns en Kelchtermans. Elke vraag heeft betrekking op hun beider bevoegdheidsdomein.

Ten eerste, beschikken de ministers over een lijst van slachthuizen die de milieuwetgeving overtreden of die zonevreemd in woongebieden zijn ingeplant ?

Ten tweede, welke sancties worden toegepast indien de voorwaarden, vastgelegd in de milieuwetgeving, niet worden gerespecteerd of indien bedrijven zonevreemd in woongebieden zijn ingeplant ?

Ten derde, overweegt de minister van Leefmilieu de vervallen vergunningen niet te verlengen indien ze strijdig zijn met de milieuwetgeving en overweegt de minister van Ruimtelijke Ordening een gewestplanwijziging of een B.P.A. niet goed te keuren, waarbij slachthuizen worden ingeplant die grote hinder voor de omwonenden veroorzaken ?

Ten vierde, zullen de ministers gerechtelijke uitspraken uitvoeren en eventueel opdracht geven om slachthuizen te sluiten, die werken zonder vergunning of zonevreemd in woongebieden zijn ingeplant ?

De voorzitter : Dank u, mijnheer Hostekint. Wenst iemand zich hierbij aan te sluiten ?

De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : De problematiek wordt hier nogal dramatisch voorgesteld. Mijns inziens is het nogal gevaarlijk zich op slechts één voorbeeld te baseren. De meeste slachthuizen liggen aan de rand van agrarische zones. Men kan ze moeilijk per vliegtuig verplaatsen.

Uw aanklacht holt enigszins achter de feiten aan. Een paar jaar geleden werd er een EG-reglementering uitgevaardigd, die zeer dringende voorwaarden oplegt aan slachthuizen. Heel veel slachthuizen hebben al miljoenen frank geïnvesteerd om aan deze EG-reglementering te voldoen. Die bedrijven konden kiezen tussen aanpassen of herlokaliseren. Ik wil erop wijzen dat het niet zo eenvoudig is een slachthuis van vandaag op morgen te verplaatsen, zeker na de belangrijke investeringen die in het kader van deze EG-reglementering werden doorgevoerd.

Lachaert

De ideale oplossing zou het bepalen van reservatiezones zijn. Zo krijgen slachthuizen een geëigende plaats, waar ze niet hinderlijk zijn voor de omgeving en het milieu.

De voorzitter : Minister Kelchtermans, heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik dank de heer Hostekint voor zijn evenwichtige interpellatie, hij stelt immers precies evenveel vragen aan minister Baldewijns als aan mezelf. Inhoudelijk zijn er heel wat raakpunten tussen de problematiek van ruimtelijke ordening en deze van leefmilieu

Een overzichtslijst van alle slachthuizen die de wetgeving overtreden, zou eigenlijk niet mogen bestaan. Overtredingen van de milieuvergunning of een onderdeel ervan, kunnen te goeder of te kwader trouw zijn. In alle geval krijgt men steeds een tweede kans. Indien men van kwade wil blijft, worden er verdere maatregelen genomen.

Ik geef u de overzichtslijst per provincie van de slachthuizen waarvan we een milieuvergunningdossier hebben : dertien in de provincie Antwerpen, zeven in de provincie Limburg, zeventien in de provincie Oost-Vlaanderen, 46 in de provincie West-Vlaanderen en twee in de provincie Vlaams-Brabant. De milieu-inspectie controleerde onlangs een zestigtal bedrijven. Een tiental ervan lagen in woongebieden. De milieu-inspectie volgde de bedrijven waar overtredingen werden vastgesteld verder op. Dertien bedrijven beschikten niet over alle vereiste milieuvergunningen. Die milieuvergunningen zijn soms ware bijbels. Voor verschillende onderdelen van het productieproces moet een milieuvergunning worden afgeleverd. Als men voor een onderdeel in gebreke blijft, blijft men dit niet voor het totaal. Er moet dus een onderscheid worden gemaakt tussen hoofd- en bijzaken. Een dertigtal van de zestig gecontroleerde bedrijven leefden de opgelegde milieuvoorwaarden niet na. De situatie in de sector is momenteel grotendeels gesaneerd. Dit vloeit ook voort uit de Europese regelgeving en de federale sanitaire maatregelen. Ik bezorg u en de verslaggever een volledig geactualiseerd overzicht.

De vergunningssituatie van de meeste slachthuizen die in 1993 niet over de vereiste milieuvergunningen beschikten, is ook grotendeels geregulariseerd. Sommige kregen kortlopende vergunningstermijnen, om de nodige aanpassingen te kunnen uitvoeren. Het slachthuis in Lint kreeg een vergunning tot 4 maart 1999, het slachthuis in Ruisselede tot 9 augustus 1999. Een aantal slachthuizen die geen milieuvergunning konden bekomen, werden inmiddels gesloten, dit geldt voor het slachthuis in Beernem en in Sint-Lievens-Houtem. Indien er geen oplossing mogelijk is, wordt er wel degelijk gesloten. De meeste slachthuizen leven inmiddels wel de milieuvoorwaarden na.

Heel wat slachthuizen hebben zich moeten aanpassen aan de Europese regelgeving, die een aantal hygiënische eisen stelt. Deze worden ook door de federale overheid gecontroleerd. In Vlaanderen hebben een 56-tal slachthuizen deze erkenning bekomen.

Voor uw tweede vraag, inzake de sancties die kunnen worden toegepast indien de milieuwetgeving niet wordt nageleefd, wil ik even overlopen wat de milieuwetgeving ter zake voorziet.

De mogelijke sancties worden vastgesteld in titel 1 van het Vlareem. In artikel 64 staat : de toezichthoudende ambtenaren stellen bij proces-verbaal de overtredingen vast. Ze kunnen mondelinge of schriftelijke raadgevingen, aanmaningen en aanbevelingen geven. Artikel 65 stelt : de burgemeester kan optreden in welomschreven situaties. Bij tweede- en derde-klasse inrichtingen kan de burgemeester – indien de exploitant weigert gevolg te geven aan de schriftelijk gegeven onderrichtingen en indien er een advies is van de toezichthoudende ambtenaar – de stopzetting bevelen van een activiteit, binnen de termijnen die hijzelf bepaalt, de toestellen verzegelen en zo nodig de sluiting van een deel of de volledige inrichting opleggen.

Bij klasse 1-inrichtingen, zoals de meeste slachthuizen, kan de burgemeester de bedoelde maatregelen enkel nemen op advies van de toezichthoudende ambtenaar, indien er een dreigend of ernstig gevaar is voor de mens of het leefmilieu en indien de exploitant weigert gevolg te geven aan de schriftelijk gegeven onderrichtingen.

Indien de burgemeester weigert op te treden, kunnen – volgens artikel 65 van de Vlareem-reglementering – de toezichthoudende ambtenaren optreden. Indien de exploitant weigert gevolg te geven aan de gegeven onderrichtingen kunnen – volgens artikel 66 – de toezichthoudende ambtenaren de toestellen verzegelen en de inrichting deels of volledig sluiten, indien er dreigend of ernstig gevaar is voor mens en omgeving.

Ten slotte kan ook volgens artikel 47 de vergunningverlenende overheid bij gemotiveerde beslissing de milieuvergunning geheel of gedeeltelijk schorsen of opheffen. Indien de bevoegde overheid niet of onvoldoende optreedt, kan de Vlaamse minister van Leefmilieu bij gemotiveerd besluit de milieuvergunning geheel of gedeeltelijk schorsen of opheffen.

Dat zijn dus de drie instanties die kunnen optreden : de burgemeester, de milieu-inspectie en de vergunningverlenende overheid, dus ook de minister van Leefmilieu. Dit voor wat het tweede punt betreft.

Ik ga over naar uw derde vraag. De hernieuwing van een vervallen milieuvergunning dient dossier per dossier te worden behandeld, op basis van elke specifieke situatie. Dit geldt eveneens voor slachthuizen gelegen in of aan de

Kelchtermans

rand van woongebieden. Ook hier zijn een aantal verbodsbepalingen en afstandsregels in de Vlarem-reglementering opgenomen. De middenstandsorganisaties zeggen dat deze afstandsregels in Vlarem vaak contradictorisch zijn met wat vandaag wordt verstaan onder ruimtelijke ordening, namelijk de verwevenheid van functies, dus ook van de kleinere handels- en economische functies, in ons woonweefsel.

Ik heb ook de indruk dat in de Vlaamse samenleving de onverdraagzaamheid alsmaar toeneemt. De geringste hinder, ook in onze woonomgeving, lijkt men nog nauwelijks te kunnen tolereren. In de mate dat we dit aanvaarden, leggen we een zeer grote druk op de ruimte onmiddellijk buiten het woongebied. Dat is precies de onduidelijkheid waarover we het hier hebben. Aan de andere kant vind ik dat een zekere graad van tolerantie als principe moet kunnen gelden.

Momenteel zijn er in de Vlarem-reglementering voor veel activiteiten afstandsregels ingebouwd. Vooralsnog moeten die ook worden toegepast, tenzij we morgen weer naar andere uitgangspunten gaan, in overleg met ruimtelijke ordening. Dan zal de milieureglementering daar ook rekening mee moeten houden.

In verband met de Klasse 1-bedrijven citeer ik artikel 5 punt 45 van titel 2 van Vlarem. Hierin wordt gezegd dat het verboden is een inrichting die overeenkomstig rubriek 45 van de indelingslijst is ingedeeld in Klasse 1, te exploiteren : inrichtingen die geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een woongebied, en ook deze waarvan de opslagplaatsen en/of bedrijfsgebouwen gelegen zijn op minder dan 100 meter afstand van een woongebied. Dit zijn dus de bewuste afstandsregels.

Op deze afstandsregels is er wel een uitzondering voor kleinere slachthuizen, die vooral met pluimvee en konijnen te maken hebben. Per dag mogen daar minimum 100 tot maximum 1000 dieren worden geslacht. Die bedrijven zijn ingedeeld bij Klasse 2; daar zijn die afstandsregels dus niet van toepassing.

In verband met de bestaande slachthuizen, gelegen aan de rand van een woongebied, is het niet mogelijk zich in algemene zin uit te spreken over de al dan niet toelaatbaarheid van de verdere exploitatie ervan.

U vroeg ook of ik al dan niet gerechtelijke uitspraken zal uitvoeren. Dit is eigenlijk een retorische vraag. We zullen dit natuurlijk doen. Als er geen vergunning, noch een juridische bekrachtiging is, moet hier vanzelfsprekend gevolg aan worden gegeven. Indien men hier een dwangsom aan verbindt, levert dit normaal gezien weinig problemen op.

Ik heb u zopas het rijtje opgenoemd van verantwoordelijken voor het toezicht op de exploitaties zonder milieuvergunning. Iedereen moet zijn verantwoordelijkheid nemen.

Het lokale bestuur, dus de burgemeester, moet optreden, nadat de gemachtigde inspecteur werd geraadpleegd; dit kan een eigen gemeenteambtenaar zijn of ook de milieu-inspectie. Indien de burgemeester niet optreedt, kan de milieu-inspectie – bij grote hinder – zelf optreden. In laatste instantie kan dus ook de minister van Leefmilieu ten tonele verschijnen.

Ik denk dat ik hiermee op de vier vragen heb geantwoord. Tot besluit wil ik er nog eens op wijzen dat er in deze problematiek een sterke verwevenheid is tussen de stedenbouwkundige en de milieukundige benadering.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Minister Kelchtermans verwees al naar het feit dat er een reeks raakvlakken zijn tussen beide aspecten. De heer Hostekint heeft een viertal concrete vragen gesteld. Het is onze taak om daaraan een concrete invulling te geven.

De eerste vraag was of de stedenbouwkundige diensten beschikken over een lijst van slachthuizen die zonevreemd zijn ingeplant, zonevreemd wensen uit te breiden of dit al hebben gedaan. Ik kan hem antwoorden dat we niet over zo'n lijst beschikken. Ik weet wel dat er in dit verband een lijst werd gepubliceerd door de Stedenbouwwacht. Onze eigen administratie is echter niet bij machte om een lijst van overtredingen bij te houden. Een beoordeling van de lijst van de Stedenbouwwacht is ook moeilijk aangezien het zeer problematisch is om een oordeel te vormen over de volledigheid van deze lijst.

Inzake de zonevreemdheid dient er uiteraard een belangrijk onderscheid te worden gemaakt. De problematiek zoals u die schetst, kan men opdelen in twee grote luiken. Enerzijds zijn er de bedrijven die echt zonevreemd zijn ingeplant, meestal in een woongebied; anderzijds zijn er slachthuizen die elders werden ingeplant, maar evenmin in regel zijn met de stedenbouwwet. We moeten deze twee aspecten goed gescheiden houden. Een slachthuis kan immers wel zonevreemd zijn ingeplant, maar desalniettemin over de vereiste stedenbouwvergunning beschikken. Het kan bijvoorbeeld gaan om een gebouw dat werd opgericht vóór het in werking treden van het gewestplan.

De stedenbouwwet maakt het enkel mogelijk om op te treden tegen constructies die zonder de noodzakelijke bouwvergunning zijn opgericht. U weet wat de mogelijke sancties zijn. Ze zijn vervat in artikel 65 van de stedenbouwwet : het betalen van een meerwaarde, het doorvoeren van aanpassingswerken of het herstellen in de oorspronkelijke staat, dus de afbraak. Er zijn dus wel degelijk sancties.

Ik ga over naar het derde element van uw vraag. Als we moeten beoordelen of een slachthuis in een aangepaste zone van een gewestplan of een Gemeentelijk Plan van Aanleg kan worden ingeplant, moeten we hier ook een

Baldewijns

onderscheid maken tussen enerzijds de echte nieuwe inplantingen, en anderzijds de bestaande gebouwen die eventueel een uitbreiding aanvragen. Alvorens men zich uitspreekt, moet men uiteraard weten wat die uitbreiding in omvang zal omvatten. Hier speelt ook een reeks andere elementen mee.

Het is wel zo dat in de diverse omstandigheden rekening moet worden gehouden met een goede stedenbouwkundige aanleg, dus ook met de plaatselijke omstandigheden, de bestaande ruimtelijke situatie en de omgeving. Als u het mij vraagt, kunt u zich daar niet zomaar over uitspreken. Minister Kelchtermans heeft het in dit verband gehad over de verwevenheid van bepaalde functies.

Een groot slachthuis, dat heel wat negatieve bijverschijnselen heeft, is niet geschikt om zich in een woongebied te vestigen. Wanneer er over dergelijke gebouwen, met een grote omvang en met veel hinder voor de omwonenden, vragen zouden worden gesteld in het kader van een bestemmingswijziging, zal ik me vanzelfsprekend eerder negatief uitlaten. Ik denk dat ook hier de regels van de redelijkheid van toepassing zijn en dat we goed moeten uitmaken om welke bedrijven het gaat en welke de gevolgen zijn van de inplanting van een bepaald bedrijf.

In verband met uw laatste vraag – over de beteugeling – weet u dat we het handhavingsbeleid, dat al door mijn voorganger werd opgesteld, op een consequente manier proberen voort te zetten. Dit houdt uiteraard in dat men dit voor alle mogelijke bouwsels toepast. Ook in verband met slachthuizen moet een consequente houding de regel zijn. Mijnheer Hostekint, ik kan u dan ook bevestigen dat gerechtelijke uitspraken dienaangaande vanzelfsprekend moeten worden uitgevoerd.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik hiermee enkele aanvullende elementen naar voren heb gebracht.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik ben blij dat we over een lijst beschikken van slachthuizen die op een of andere manier in strijd zijn met de vereisten voor een milieuvergunning. Ik herinner me dat hierover een aantal jaren geleden een parlementaire vraag is gesteld. Minister Kelchtermans, u hebt daarop toen geen antwoord gegeven. Nochtans bestaat de lijst al sinds 1993.

Minister Theo Kelchtermans : Neen, dat antwoord is vandaag bevestigd door minister Baldewijns. Hij heeft toch ook duidelijk gezegd dat die lijst binnen de administratie Ruimtelijke Ordening niet bestaat. Ik heb dat toen ook – als minister van Ruimtelijke Ordening – geantwoord.

De heer Patrick Hostekint : Er zijn dus een groot aantal slachthuizen die op een of andere manier in overtreding zijn met de milieuwetgeving. U hebt ook gezegd dat er

een aantal instanties zijn die tegenover die slachthuizen kunnen optreden. Hier zitten we echter met het probleem – en dit geldt niet alleen voor het slachthuis van Ruiselede – dat de politieke overheid meestal op een of andere manier is gelieerd aan het slachthuis. Zo wordt dan nagelaten om de gepaste maatregelen te nemen. Er is dus een simpele politieke verklaring voor het feit dat degenen die zouden moeten optreden, dit vaak niet doen.

Ik zou ook nog even willen repliceren op hetgeen de heer Lachaert zegt. Volgens hem hebben de slachthuizen wél geïnvesteerd. Ze hebben dit gedaan om te voldoen aan de reglementering van de Europese Gemeenschap. Men heeft echter zeker niet op de juiste manier geïnvesteerd.

Men had de problemen al kunnen onderkennen in het begin van de jaren '80, aangezien de meeste conflicten in verband met slachthuizen dateren van het einde van de jaren '70 en het begin van de jaren '80. Toen heeft de sector een enorme groei gekend. Men heeft geïnvesteerd in de reglementering inzake de Europese Gemeenschap, maar men heeft nooit de conclusie getrokken dat men op lange termijn moest investeren. Verontschuldigt u mij voor de uitdrukking, maar dit alles is kunst- en vliegwerk geweest. Ik nodig u uit om dat ter plaatse, waar deze mensen wonen, eens te komen bekijken. De minister sprak over onverdraagzaamheid. Sommige mensen zijn inderdaad onverdraagzaam : wanneer ze ook maar op de geringste manier worden gehinderd, dan zijn hun reacties buitensporig. De gevallen die ik ken, betreffen echter mensen die in het centrum van een gemeente wonen, en daar, door hard werken, een woning hebben verworven en gedurende tien jaar dag na dag een ondraaglijke hinder ervaren. Ze zijn niet onverdraagzaam, ze hebben problemen. Als men kapitaalkrchtig genoeg is, dan is het zeer gemakkelijk. Dan is er geen enkel probleem : dan kan men elders gaan wonen. Voor de mensen waarover ik het heb is het echter niet mogelijk te verhuizen.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Ik ken die sector vrij goed. De EG-reglementering is niet zo eenvoudig. Ze is zeer dwingend, zeker wat de volksgezondheid en het sanitaire gedeelte betreft. Er werd een bedrijf vernoemd door minister Baldewijns : dit bedrijf heeft 200 miljoen frank geïnvesteerd in zijn sanering. Deed men dit niet, dan verloor men immers de exportstempel, zodat het onmogelijk zou worden naar een ander land te exporteren. Dat was dus een zwaard van Damocles.

Ten tweede moet er, in zoverre dit mogelijk is, in de toekomst iets gebeuren betreffende de reservatiezones. Wat dat betreft, zou ik willen pleiten voor een dualiteit. Enerzijds zouden de zware industriële slachthuizen in een zone van industriële stedenbouwkundige aanwending moeten komen. Anderzijds zouden de andere in een ambachtelijke zone moeten komen. Dat is perfect mogelijk : voor een

Lachaert

aantal is dat nu al het geval. De slachthuizen in Anderlecht en Gent, bijvoorbeeld, zijn geherlokaliseerd. Dat is één zaak. Ofwel verklaart men gewoon dat die sector niet meer mag bestaan, maar dan moet men de mensen de mogelijkheid bieden om zich elders te vestigen. Hoewel er in elke sector altijd wel cowboys bestaan, is de wil hiertoe bij de mensen aanwezig. Er moet echter een mogelijkheid zijn. Zoals minister Kelchtermans zegt : als men zich verplaatst naar een landbouwzone, al dan niet met agrarisch karakter, dan is de groene sector niet tevreden. Verplaatst men zich naar een woonzone, dan zijn de omwonenden niet tevreden. De samenleving moet weten wat ze wil : daar moet men voor een deel ook oog voor hebben.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Ik wil geen misverstand laten bestaan over de teneur van mijn antwoord. Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet opnemen daar waar hij bij de beslissing wordt betrokken. Dat geldt ook voor het lokale bestuur. Dat is geen gemakkelijksoplossing : willen we de lokale autonomie voldoende inhoud geven, dan moet dit kunnen. Ik ben er geen voorstander van om de deur te sluiten bij de geringste overtreding die men vaststelt. Ik denk niet dat dit uw boodschap is, anders evolueren we naar onmogelijke situaties. Wel moet er worden opgetreden als er onwil is en dit kan worden verholpen. Is er geen mogelijkheid en is de hinder van ondraaglijke aard, dan pleit ik voor een gedwongen herlokalisatie en een stopzetting van de activiteit op die plaats. De verdraagzaamheid interpreteer ik op dezelfde manier. Ik zeg dus niet dat mensen dit alles moeten accepteren; ik belicht een verschijnsel ten algemenen titel. Ik geef grif toe dat men een inrichting van klasse 1 niet kan aanvaarden in een woongebied : dit soort van inrichtingen hoort normaliter niet thuis in woongebieden. Wil men ze dit echter diets maken, dan moet men ook in een kleine, beperkte overgangperiode voorzien om dit bedrijf in staat te stellen zijn activiteiten anders te organiseren.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer Lachaert, hoewel ik geen enkel concreet geval heb aangehaald, meen ik dat we de fijnmazigheid van de bestaande terreinen zeker

moeten aanmoedigen, zodanig dat men, rekening houdend met de grootte van een bedrijf en de door haar veroorzaakte hinder, een ruimtelijk verantwoorde inplanting kan vinden. Wat dit betreft, bevinden we ons op zowat dezelfde golflengte.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Ik ben het er volledig mee eens dat men de tewerkstelling moet vrijwaren. Dat is immers een zeer gevoelig probleem. In Ruiselede en ook in andere gevallen zijn er echter sinds het einde van de jaren '80 overgangperiodes van kracht. Het probleem is dat de mensen die hun verantwoordelijkheid moeten opnemen, verzuimen dat te doen. Wanneer men te luid roept, wordt er dan voortdurend gezwaaid met het argument van de tewerkstelling. De werknemers van die bedrijven worden dan eigenlijk opgejut. Men wordt gezegd : let op, want ze willen uw werk afnemen. Dat is geenszins de bedoeling. Sinds de jaren '80 heeft men kansen genoeg gehad, maar men doet het gewoon niet, zowel om financiële als om politieke redenen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Jan Penris tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over problemen met de nieuwe Antwerpse pre-metrolijn

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Penris tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over problemen met de nieuwe Antwerpse pre-metrolijn.

Aangezien de heer Penris niet aanwezig is, beschouw ik deze interpellatie als ingetrokken.

Wij gaan verder in besloten vergadering.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.20 uur.*